

17. september 2025

Statusoversikt – iverksettelse av tiltak i Ord betyr noe – handlingsplanen mot hatefulle ytringer og holdninger

Handlingsplanen ble vedtatt av Oslo bystyre 15. desember 2021, og gjelder for perioden 2022-25. Byrådsavdeling for sosiale tjenester har hovedansvaret for samordningen av oppfølgingen og iverksettelsen av handlingsplanen.

Statusoversikten publiseres i forbindelse med rulling av fornyelse av handlingsplanen, og er tilgjengelig for virksomheter internt i kommunen, og for organisasjoner og andre aktører som gir innspill til fornyelsen.

Kommunen informerer om iverksatte tiltak på [OXLO-sidene](#) på kommunens internett. Måling av resultater ivaretas i rapporter om innsats for mangfold og likeverd – se [rapporter](#) lagt ut på OXLO-sidene.

Innsatsområde 1 - Bevisstgjøring – reagere på og imøtegå

Tiltak 1

Kommunen skal lage en veileder om bruk av offentlige byrom og kommunale lokaler til arrangementer

Kommunen har laget forslag til felles anbefalinger for bydeler og etater om bruk, utlån og utleie av offentlige byrom og kommunale lokaler. Veilederen gir råd og anbefalinger for bydeler, etater og foretak i behandling og oppfølging av saker som gjelder arrangementer og politiske markeringer, og utlån og utleie av kommunal eiendom.

Veilederen ivaretar to hensyn - kommunens plikt til å legge til rette for bruk av ytringsfriheten, og kommunens ansvar for å reagere mot og forebygge hat, fordommer og diskriminering. Veilederen er basert på et juridisk grunnlagsdokument om hvilke vurderinger som må gjøres i forbindelse med bruk av offentlige byrom og utlån av kommunale lokaler.

Tiltak 2

Kommunen vil kreve at søkere om kommunale støtte fra tilskuddsordninger har en ikke-diskriminerende praksis, i tråd med norsk lov og forvaltning

Mangfoldsperspektivet og krav til ikke-diskriminerende praksis er ivaretatt i kommunens tilskuddsordninger, og styringsdokumenter gjeldende for helse og sosial, og kultur og fritid. Mangfold og inkludering, åpenhet og tilgjengelighet er kriterier i tilskuddsordninger innen helse- og sosial, utdanning, integrering og likeverd, kunst og kultur, idrett og fritid, bomiljø og byutvikling.

Tilskuddsforvaltning er del av kommunens myndighetsutøvelse, og retningslinjer som ivaretar vern mot diskriminering er del av kommunens forpliktelser etter likestillings- og diskrimineringsloven.

Tiltak 3

Kommunen vil stille krav om at bedrifter og andre aktører kommunen handler med, har en ikke-diskriminerende praksis, i tråd med norsk lov og forvaltning

Kommune utreder felles retningslinjer om å fremme mangfold, inkludering og likestilling i kommunens anskaffelser. Som del av dette, utredes tilnærminger for å fremme mangfold, inkludering og likestilling i anskaffelser, utover handlingsrommet kommunen evt. har for å stille standard krav i kontrakter.

Kommunen følger opp leverandører som har begått gjentatte brudd på bestemmelser om arbeidsgiveransvaret i likestillings- og diskrimineringsloven. Bydeler, etater og foretak får veiledning i oppfølgingen. Kommunens virksomheter får i slike tilfeller råd om hvordan de kan benytte anskaffelsesforskriftens handlingsrom til å avvise leverandøren fra fremtidige anskaffelser. Kommunens leverandører er forpliktet til å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og mangfold, samt jobbe for å hindre diskriminering,

Mangfoldsperspektivet og krav til ikke-diskriminerende praksis i anskaffelser ivaretas også gjennom Osломodellen. Osломodellens krav til aktsomhetsvurderinger inneholder føringer om at leverandør skal arbeide for å ivareta grunnleggende menneskerettigheter, anstendige

arbeidsforhold mv, i tråd med ILO konvensjoner om forbud mot diskriminering

Instruks for Oslo kommunes anskaffelser, som også er en del av Oslomodellen, har i tillegg føringer om å fremme mangfold gjennom bruk av reserverte kontrakter i alle anskaffelser innen visse tjenestoområder. Bruk av reserverte kontrakter innebærer at leverandøren forplikter seg til at 30% av de ansatte i tjenesteproduksjonen utgjøres av vanskeligstilte personer eller personer med funksjonshemming.

Tiltak 4

Kommunen vil arbeide for at kunst og skilting i byrom og offentlige bygninger, og bilder og tekst i kommunens informasjonsmateriell gjenspeiler mangfoldet i befolkningen

Mangfoldsperspektiv og hensyn til gjenspeiling og inkluderende representasjon er ivaretatt i styringsdokumenter for Oslo kommunes visuelle identitet og Oslo kommunes kunstsplan.

Kommunens språkprofil og visuelle profil er oppdatert. Kommunalt ansatte er tilbudt kurs om inkluderende språk som en del av innføringskurset i klarspråk. Kjønnsmønstre og kultursensitive illustrasjoner, og et større og mer variert bildeutvalg er tilgjengelig i mediebanken.

Kommunen har i samarbeid med Oslo Byes Vel i 2022 og 2023 satt opp blå skilt som markerer homohistoriske steder.

Kommunen forbereder en workshop med deltakelse fra Byarkivet, Oslo Museum, Nasjonalbiblioteket, Oslo Byes Vel og Lokalhistorielag i Oslo om historikk bak navnsetting og bruk av kunst i byrom og offentlige bygninger.

Tiltak 5

Kommunen vil samarbeide med Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn om etablering av et lokalt forum – STL Oslo – for religionsdialog, religionsfrihet og negativ sosial kontroll.

STL-Oslo ble etablert i 2021, med tilslutning fra ca. 40 trossamfunn. STL tilbyr – med støtte fra BUFdir – kurs og workshops til trossamfunn i Oslo.

STL-Oslo gjennomførte i 2023-25 et dialogprosjekt om religionsdialog og fordommer forankret i tro, fasilitert av Nansens fredssenter.

Tiltak 6

Kommunen vil arbeide for god atferd på kommunale virksomheters digitale flater og sosiale mediekkanaler

Kommunen har laget en moderatorplakat med retningslinjer for moderering av kommunens sosiale medier. Veileder for inkluderende språk, knyttet til kommunens språkprofil ble lansert i november 2024.

Kommunene har bidratt til en moderatorplakat for sosiale medier drevet av frivillige organisasjoner og trossamfunn.

Tiltak 7

Kommunen vil fremme god ytringskultur på nett gjennom et prosjekt i regi av SALTO om bevisstgjøring og refleksjon om skadevirkninger av hets og trakassering i nettfora og kommentarfelt

Kommunen har fremmet ytringsvettregler – sosiale normer for språkbruk i sosiale medier. Gjennom Nordic Safe Cities og satsningen «Safe Digital Cities» har kommunen tilgang til verktøy og metoder som styrker evnen til å imøtegå fordomsfulle myter om minoriteter.

Kommunen har gjennomført prosjektet «Ytringskultur på nett» (2022-2024). I prosjektet har kommunen fasilitert workshoper og utstillinger om falske nyheter, konspirasjonsteorier, polarisering og debattdynamikk på sosiale medier – bl.a. gjennom konseptet Oslo snakker. Prosjektet var del av programmet Trygg by Norge og samarbeidet i Nordic Safe Cities.

Innsatsområde 2 - Vern – motvirke konsekvenser – gjenopprette tillit

Tiltak 8

Kommunen skal styrke den systematiske oppfølging av diskrimineringsaker

Kommunen har utarbeidet [informasjon om diskrimineringsvern](#) rettet mot ansatte i kommunen, og mot ledere med oppfølgingsansvar. Kommunen utarbeider tilsvarende informasjon om diskrimineringsvern for brukere av kommunale tjenester.

I OXLO-uka 2023 ble det etablert et nettverk av sivile aktører som jobber med diskrimineringsvern. Diskrimineringsvern har vært tema på samlinger i OXLO-kontaktnettverket i bydeler og etater og i Anti-Diskrimineringsnettverket med sivile aktører, samt i møter med LdO og BUFdir.

Kommunen har rullet ut et nytt system for mottak og fordeling av [varsler](#). Systemet kan benyttes både av ansatte og av brukere, leverandører, innbyggere mv. Systemet gir veiledning om hva som er kritikkverdige forhold det kan varsles om, legger til rette for enkel innsending av varsler og mulighet for dialog mellom varslere og saksbehandlere i kommunen. Det er også utarbeidet nye retningslinjer for måten virksomhetene skal behandle varslingssaker på. Eventuelle varsler som omhandler diskriminering håndteres i tråd med nye retningslinjer.

Tiltak 9

Kommunale virksomheter skal tilbys e-læring og veiledning om oppfølging av tilfeller av hatytringer og diskriminering

Kommunen har lansert en veileder, en [informasjonsside på internett](#) og en HMS-prosedyre om lederansvaret i diskrimineringssaker.

Tiltak 10

Kommunen vil samarbeide med Oslo Politidistrikt om forebyggingsprogram om trusler og hatefulle ytringer mot lokalpolitikere og folkevalgte

Kommunen samarbeider med Oslo Politi distrikt om ansvar for sikkerheten til folkevalgte i bystyret og politikere i byrådet.

Tiltak 11

Osloskolen skal styrke oppfølgingen av tilfeller av hatytringer og diskriminering.

Kommunen har laget et opplegg for intervensering og oppfølging av tilfeller av hatytringer og diskriminering, som del av forebygging av mobbing, vold og trusler i Osloskolen. Intervenering og oppfølging er del av håndhevingen av aktivitetsplikten i Opplæringsloven. Opplegget er tilgjengelig for rektorer og lærere på Utdanningsetatens intranett Tavla.

Tiltak 12

Kommunen vil i dialog med utelivsbransjen utvikle en plattform for å bekjempe diskriminering og trakassering i utelivet, og gjennomføre målrettede kontroller og forebyggende veiledningsrunder på skjenkesteder

Nny «Alkoholpolitisk handlingsplan» har mål om et inkluderende uteliv, uten diskriminering og trakassering.

Kommunen bidrar gjennom veiledning og dialog med utelivsnæringen til økt kunnskap om diskriminering og trakassering. I møte med næringen informeres det om trygt arbeidsmiljø og forebygging og håndtering av diskriminering i internkontroll/HMS. Kommunen gjennomfører målrettede diskrimineringskontroller, i samarbeid med LdO og OPD, DiMe og andre sivile aktører. Serverings- og skjenkesteder med kleskode bes om å opplyse om denne kleskoden både utenfor stedet, på nettet og i sosiale medier.

Kommunen oppfordrer alle som søker om bevilling til å sikre at gjeldende krav til universell utforming er oppfylt.

Tiltak 13

Kommunen skal videreføre og støtte opp om samarbeidet mellom frivillige organisasjoner med trygge arenaer for samtaler om hatefulle ytringer, fordommer og diskriminering.

Anti-Diskrimineringsnettverket med deltakelse av sivile aktører er etablert i 2023. Aktørene er omtalt i på informasjonsside knyttet til veileder for ansatte om diskrimineringsvern.

Innsatsområde 3 - Forebygge- fremme inkluderende verdier

Tiltak 14

Oslo kommune vil fornye verdiplakten Oslo – en by for alle (OXLO)

Fornyelsen av verdidokumentet «Oslo - en by for alle» er vedtatt av bystyret i sak 435/23. Verdiplakten omhandler flerkulturelt og religiøst mangfold, kjønns- og seksualitetsmangfold og funksjonsmangfold.

Tiltak 15

Kommunen vil bruke kompetansemiljøer som skal bistå bydeler og etater med praktisk råd- og veiledning om likeverdige tjenester og representativ rekruttering

Velferdsetaten skal, som kompetanseenhet på mangfoldsområdet, bistå bydeler, etater

og foretak i deres utarbeidelse av planer med tiltak og aktiviteter som fremmer likeverd og hindrer diskriminering. Etatens oppgaver er styrket i kommunens budsjett for 2025.

Utviklings- og kompetanseetaten har et koordinerende ansvar for oppfølging av «Handlingsplan for å styrke rekruttering av ledere, ansatte og styremedlemmer med minoritetsbakgrunn 2023-2027», og sørger for at tiltakene i handlingsplanen blir iverksatt.

Tiltak 16

Kommunen skal kartlegge omfanget av rasisme og diskriminering i Oslo kommune

NIBR har i 2024 på oppdrag fra IMDI gjennomført en kartlegging av rasisme og diskriminering i Oslo. KIFO gjennomførte en tilsvarende kartlegging i 2022, etter oppdrag fra Oslo kommune.

Kommunen har vurdert kapasitet og kostnad knyttet til kommunens evne til å gjennomføre slike kartlegginger selv.

Tiltak 17

Ledere og ansatte i kommunen skal tilbys e-lærings kurs om mangfold og likeverd

Kommunen har med virkning fra 2025 inngått en samkjøpsavtale om kurs om mangfold og inkludering. Avtalen gjelder kjøp av kurs fra Seema og Likestillingssenteret innen de tre diskrimineringsområdene etnisitet, funksjonsevne, kjønnsidentitet og seksuell orientering samlet og hver for seg. Virksomhetene tilbys i 2025 gratis kurs iht. samkjøpsavtalen.

Kommunen gjennomfører i 2025 også et kursprogram for ledere i bydeler og etater, samt HR-ansatte og OXLO-kontakter.

BUFdir tilbyr e-læringskurs for kommunalt ansatte om likestilling, inkludering og mangfold, tilgjengelig på KS-Læring. DFØ tilbyr e-læringskurs i mangfoldsrekruttering.

Tiltak 18

Kommunale virksomheter skal tilbys veiledning om hvordan aktivitets- og redegjøringsplikten i diskrimineringsloven skal ivaretas i strategiske planer på etats- og bydelsnivå

Veiledning om aktivitets- og redegjøringsplikten i diskrimineringsloven (ARP) inngår i informasjon på kommunens OXLO-sider om mangfoldsledelse, inkluderende rekruttering og likeverdige tjenester. I kommunale lederprogram er mangfold og inkludering et fast tema.

Informasjonen omfatter rutiner som er innført som del av handlingsplanen, og gir ledere i virksomhetene ansvar for opplæring om mangfold og likeverd, for oppfølging av diskrimineringssaker, og for planer for likeverdige tjenester og representativ rekruttering.

På OXLO-sidene vises det også til rapport (2025) om kommunens innsats for mangfold og inkludering (basert på Rambølls forslag til indikatorer), og rapport (2025) basert på bydelene og etatens årsberetninger om mangfold og inkludering.

Tiltak 19

Kommunen vil videreføre deling av informasjon og kunnskap om mangfoldsledelse, rekruttering og inkluderende arbeidsmiljø med aktører i arbeidsliv og sivilsamfunn, basert på OXLO-verdiplakat

Velferdsetaten har ansvar for OXLO-uka og kommunens deltakelse i Oslo Pride, nettverket av OXLO-kontakter i bydeler og etater, og OXLO-redaksjonens oppdatering av informasjon på internett.

Alle virksomheter i Oslo kommune har en OXLO-kontakt som bidrar til arbeidet med mangfold og inkludering, og er en pådriver for tiltak som fremmer likeverdige tjenester og et godt arbeidsmiljø.

Mangfold som et lederansvar har vært et prioritert tema på ledersamlinger, samt i en egen workshopserie for ledere i etater og bydeler. På OXLO-konferansene i 2024 og 2025 var deltakelsen fra ledere økt i forhold til tidligere år.

Tiltak 20

Alle elever i Osloskolen skal lære om høyreekstremismens nære historie og dens røtter, blant annet ved å legge til rette for at alle skoleklasser innen 10.klasse får tilbud om å besøke 22. juli-senteret og/eller demokratisenteret på Utøya samt Grinimuseet og/eller HL-senteret

Skolene i Oslo har tilgang til en rekke fagressurser og undervisningsopplegg publisert på Tavla (Utdanningsetatens intranett) og Udir's sider om opplæringsmål om identitet og mangfold i læreplanverket. UDEs nettressurs gir skolene oversikt over undervisningsopplegg, med referanse til organisasjoner og ressursentre – bl.a. HL-senteret/Dembra, 22. juli-senteret, Amnesty International, Antirasistisk senter, Kirkelig dialogsenter, Nobels fredssenter og Redd barna.

Kommunen har inngått en avtale med HL-senteret om skolebesøk og undervisningsopplegget Dembra. Dembra har ulike kurs og nettbaserte ressurser for skoler. Skoleklasser i Oslo tilbys besøke til 22. juli senteret, demokrativerkstedet på Utøya og Grinimuseet.

Tiltak 21

Skoler og fritidsklubber skal tilbys ressurser som kan bistå i det holdningsskapende arbeidet gjennom besøk og programmer i regi av 22. juli senteret, veiviserprogram med jødiske, muslimske og samiske veivisere, Stopp Hatprat kampanjen om inkluderende dialog om mangfold og undervisningsopplegget Dembra i regi av Holocaust-senteret

Oslo kommune starter i 2025 opp søker i 2025 om midler til et Trygg by prosjekt (Gjensidigestiftelsen / Nordic Safe Cities) om trygge miljøer i kommunens fritidsklubber. Prosjektet har som målsetting å fremme trygge miljøer i kommunens fritidsklubber, ved å engasjere ungdom i praktisk demokratisk arbeid mot hat, fordommer og diskriminering, gi ansatte i fritidsklubber en verktøykasse og et kurstilbud for arbeidet med inkludering, og samle beste praksis fra inkluderingsarbeid i kommunens fritidsklubber i en digital håndbok. Prosjektet vil bruke ressurser utviklet i Osloskolen om inkluderende skoler, og Oslodretten gjennom nabolagsklubber.

I bydel Nordre Aker gjennomføres i 2025 et Stopp Hatprat-prosjekt, med deltakelse av lokale

skoler og idrettslag.

Skolene i Oslo har tilgang til en rekke fagressurser og undervisningsopplegg om opplæringsmål om identitet og mangfold i læreplanverket. Skoler i Oslo samarbeider med HL-senteret, 22. juli senteret, demokrativerkstedet på Utøya og Grinimuseet. Skoler tilbys også å delta i veiviserprogram med jødiske, muslimske og samiske veivisere.

Lærere, elever og ungdomsarbeidere i Oslo deltar i aktiviteter organisert av Stopp Hatprat – workshops med ungdom og ungdomsambassadører, samlinger i praktikernettverket for lærere og andre ansatte som jobber med ungdom, og felles nettmøter for ungdomsnettverket, ungdomsambassadørene og praktikernettverket.

Tiltak 22

Kommunen vil fremme bruken av Samisk Hus som et bybasert kompetansesenter for samisk kultur og historie

Kommunen har i samarbeidserklæring med Sametinget fra 2016 forpliktet seg til å styrke samisk språk og kultur og sikre drift av samisk barnehage. I kommunens arbeid mot hat og diskriminering er nettstedet www.samehets.no oppført som en ressurs.

Utvalget for flerkulturelle minoriteter i Oslo kommune gir kommunen råd og anbefalinger, også om nasjonale minoriteter og urfolk. I innspill til stortingsmelding om samisk språk, kultur og samfunnsliv, har kommunen tatt til orde for samisk litteratur i bibliotekene, og informasjonsmateriell og økt kunnskap om samisk kultur og språk blant helsepersonell og i eldreomsorgen.

Tiltak 23

Kommunen vil aktivt involvere rådene for flerkulturelle minoriteter, personer med funksjonsnedsettelser og kjønns- og seksualitetsmangfold og gjøre bruk av rådenes kunnskap om skadevirkninger av hat, fordommer og diskriminering

Byrådsavdeling for sosiale tjenester informerer om iverksettelsen av planen fortløpende på rådsmøter, og inviterer til innspill. Rådene inviteres med i planlegging av OXLO-uke og kommunens deltakelse i Oslo Pride.

Tiltak 24

Kommunen vil samarbeide med universiteter og forskningsinstitusjoner om formidling og kunnskapsdeling for å spre kunnskap om hva som forebygger hatefulle holdninger og ytringer.

Kommunen rådfører seg jevnlig med forskningsmiljøer i arbeidet med tiltak, og i fornyelsen av handlingsplanen – bl.a. UiO C-Rex, HL-Senteret, 22-juli senteret og NIM.

Kommunen deltar på C-Rex konferanser om forskning om voldelig ekstremisme og forebygging og intervensjoner mot radikalisering og terror. Kommunen har i samarbeid med UiO og ved OsloMet laget en webinar-rekke om mangfold og inkludering i skolen.

Tiltak 25

Kommunen vil delta og dele kunnskap og erfaringer i internasjonale bynettverk og internasjonalt samarbeid knyttet til tema som hatkriminalitet, radikalisering og ekstremisme –

- bynettverkene Eurocities, Intercultural Cities, ECCAR og Rainbow Cities**
- samarbeidet i Strong Cities Network, Nordic Safe Cities og Trygg By Norge**
- programmer mot hat og ekstremisme regi av EU**

Oslo er en aktiv deltaker i bynettverkene Eurocities, Intercultural Cities, ECCAR og Rainbow Cities, samt Strong Cities Network, og samarbeider om prosjekt i Nordic Safe Cities og Trygg By Norge.

Tiltak mot diskriminering er del av Eurocities-programmet Integrating Cities, basert på European pillars of Social Rights. Oslo ble valgt som Social Hero City i 2023. Oslo vil i 2026 være vertskapsby for årskonferansen i ECCAR (European Coalition of Cities against Racism).

Oslo er representert i styret for Strong Cities Network og Nordic Safe Cities.

Liste over statlige instanser

LdO – Likestillings- og diskrimineringsombudet
BUFdir – Barne- og familiedirektoratet
Udir – Utdanningsdirektoratet
DFØ - Direktoratet for forvaltning og økonomistyring
OPD – Oslo Politidistrikt

Liste over forskningsmiljøer

C-Rex – Senter for ekstremismeforskning ved Universitetet i Oslo
NIBR - By og regionforskningsinstituttet
KIFO – Institutt for kirkeforskning
HL-senteret – Senteret for studier av Holocaust og livssynsminoriteter
22. juli-senteret

Liste over sivile aktører

DiMe – Diskrimineringshjelpen og Meglingsbenken (Norsk Folkehjelp)
Antirasistisk senter
OMOD – Organisasjon ot offentlig diskriminering
MiRA – Ressurssenter for kvinner med minoritetsbakgrunn
FRI
Skeiv Verden
Handikapforbundet
Unge Funksjonshemmede
Jødisk Museum
MDN – Muslimske Dialognettverk
Samisk Hus
STL-Oslo – Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn avd. Oslo
OIK – Oslo Idrettskrets
OM – Oslo Museum – Interkulturelt Museum